

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

ქ. თბილისი

2023 წლის 30 იანვარი

დისციპლინური საქმე №49/20
მოსამართლე --- მიმართ
დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის შესახებ

-- -- 2020 წლის 15 ივნისის №49 საჩივრის საფუძველზე საფუძველზე „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75⁵ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტისა და 75⁶ მუხლის შესაბამისად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ მოსამართლე --- -- მიმართ დაიწყო დისციპლინური სამართალწარმოება და წარმოდგენილი საჩივრის საფუძველიანობის წინასწარი შემოწმება.

დამოუკიდებელი ინსპექტორის 2020 წლის 22 ივნისის №281/49-03 წერილით მოსამართლეს ეცნობა მის მიმართ საჩივრის შემოსვლის და დისციპლინური სამართალწარმოების დაწყების შესახებ ინფორმაცია.

დამოუკიდებელი ინსპექტორის 2020 წლის 31 ივლისის №49/20 დასკვნა საქართველოს იუსტიციის უმაღლეს საბჭოს განსახილველად წარედგინა 2023 წლის 30 იანვრის სადისციპლინო სხდომაზე.

1. დისციპლინური დევნის დაწყების საფუძველიანობის შემოწმება განხორციელდა საჩივარში მითითებულ შემდეგ ფაქტებზე:

საჩივრის ავტორის განცხადებით, მოსამართლე გაცდა მხარის მოთხოვნის ფარგლებს და მტკიცების ტვირთი არასწორად გაანაწილა. ამასთან, სასამართლო სხდომა ჩაატარა კანონის მოთხოვნის დარღვევით და მოწინააღმდეგე მხარესთან შედარებით მას აყენებდა არათანაბარ მდგომარეობაში, რადგანაც მსუბუქი შენიშვნით იფარგლებოდა მოწინააღმდეგის მხრიდან მისი მისამართით გაკეთებულ შეურაცხყოფაზე.

2. დისციპლინური საჩივრის საფუძველიანობის წინასწარი შემოწმების შედეგად დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები:

2.1. 2016 წლის 29 სექტემბერს --- სარჩელით მიმართა --- სასამართლოს, მოპასუხეების --- და --- მიმართ ნასყიდობის ხელშეკრულების დადებულად ცნობის მოთხოვნით. 2016 წლის 3 ოქტომბერს და 7 დეკემბერს სასამართლომ მიიღო განჩინება მტკიცებულებათა გამოთხოვის შესახებ.

2016 წლის 13 ოქტომბერს მოპასუხე მხარემ შესაგებელი წარადგინა სასამართლოში.

2017 წლის 10 აპრილს მოსარჩელემ სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების მოთხოვნით განცხადება წარადგინა სასამართლოში. 2017 წლის 11 აპრილს სასამართლომ მიიღო განჩინება სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენებაზე უარის თქმის შესახებ.

2017 წლის 13 ივნისს --- და --- შეგებებული სარჩელი წარადგინეს სასამართლოში. ამავე სარჩელით --- და --- მოითხოვეს სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენება. 2017 წლის 14 ივნისს სასამართლომ მიიღო განჩინება სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენებაზე უარის თქმის შესახებ.

2017 წლის 11 აგვისტოს -- -- შესაგებელი წარადგინა სასამართლოში. სასამართლო სხდომები გაიმართა 2017 წლის 11 დეკემბერს, 22 დეკემბერს, 28 დეკემბერს და 2018 წლის 17 იანვარს. 2018 წლის 17 იანვარს სასამართლომ მიიღო გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების შესახებ.

2.2. 2018 წლის 23 თებერვალს მოპასუხე მხარემ სააპელაციო საჩივარი წარადგინა სასამართლოში. 2018 წლის 28 მაისს და 29 ივნისს სასამართლომ მიიღო განჩინება სააპელაციო საჩივრის წარმოებაში მიღების შესახებ. 2018 წლის 5 ნოემბერს -- -- სააპელაციო შესაგებელი წარადგინა სასამართლოში. სასამართლო სხდომა გაიმართა 2020 წლის 12 ივნისს. 2020 წლის 12 ივნისს სასამართლომ მიიღო გადაწყვეტილება სააპელაციო საჩივრის ნაწილობრივ დაკმაყოფილების შესახებ.

3. დამოუკიდებელი ინსპექტორის 2020 წლის 31 ივლისის დასკვნა:

-- -- 2020 წლის 15 ივნისის №49 საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმების და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები არ შეიცავს მოსამართლე -- -- მიერ „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტის „ა.ა“ (მოსამართლის მიერ სამოსამართლო უფლებამოსილების განხორციელება პირადი ინტერესის, პოლიტიკური ან სოციალური ზეგავლენით) ქვეპუნქტით განსაზღვრული დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ნიშნებს.

4. დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ წინასწარი შემოწმებისა და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების სამართლებრივი შეფასება:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტის „ა.ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, დისციპლინურ გადაცდომას წარმოადგენს სამოსამართლო უფლებამოსილების განხორციელება პირადი ინტერესით, პოლიტიკური და სოციალური ზეგავლენით.

ხსენებული ნორმის შინაარსიდან ცხადი ხდება, რომ სამოსამართლო უფლებამოსილების მიკერძოებულად განხორციელება შეიძლება განპირობებული იყოს სამი ძირითადი ფაქტორით. კერძოდ, საქმის განხილვის საბოლოო შედეგთან ან კონკრეტულ საპროცესო მოქმედებასთან დაკავშირებული მოსამართლის პირადი ინტერესით, ასევე, მოსამართლის პოლიტიკური შეხედულებებით ან/და სოციალური ზეგავლენით, რაც კონკრეტული საქმის გადაწყვეტის პროცესში მოსამართლის მიერ საზოგადოებრივი აზრით ნაკარნახევი ქმედების განხორციელებას გულისხმობს.

ბანგალორის პრინციპების 2.1 მუხლის თანახმად, მოსამართლემ უნდა განხორციელოს მისი სამოსამართლო ვალდებულებანი ფავორიტიზმის, მიკერძოების ან წინასწარი განწყობის გარეშე.

ევროპის მოსამართლეთა საკონსულტაციო საბჭოს (CCJE) 2002 წლის №3 დასკვნის 23-ე აბზაცის თანახმად, „მოსამართლეებმა უნდა შეასრულონ თავიანთი მოვალეობები რაიმე სახის უპირატესობის, მიკერძოების ან წინასწარ შექმნილი განწყობის გარეშე... მოსამართლეებმა პატივისცემა უნდა გამოიჩინონ საქმის მონაწილე ყველა პირისადმი რაიმე სახის განსხვავების გარეშე...“. ამასთან, ხსენებული დასკვნის 21-ე აბზაცის მიხედვით, „მოსამართლეებმა ნებისმიერ გარემოში უნდა იმოქმედონ მიუკერძოებლად და უზრუნველყონ, რომ მოქალაქეებს არ ჰქონდეთ კანონიერი საფუძველი დაეჭვდნენ მათ რაიმე სახის მიკერძოებაში.“

ევროპული სასამართლოს მიერ დამკვიდრებული პრეცედენტული სამართლის შესაბამისად, მიუკერძოებლობა გულისხმობს წინასწარ შექმნილი შეხედულებებისა თუ გავლენების არ ქონას და მე-6 მუხლის მიზნებისათვის იგი შემდეგი გარემოებების საფუძველზე დგინდება: სუბიექტური ტესტით, რომლის თანახმად ფასდება კონკრეტული მოსამართლის პირადი მოსაზრებები, ქცევა - გააჩნდა თუ არა მოსამართლეს მოცემული საქმის შედეგით პირადი დაინტერესება ან ჰქონდა თუ არა მას წინასწარ შექმნილი უარყოფითი დამოკიდებულება; ობიექტური ტესტით უზრუნველყოფილია თუ არა სასამართლო მიუკერძოებლობის თაობაზე, საფუძვლიანი ეჭვების გამომრიცხავი სათანადო

გარანტიები (*Fey v. Austria* §28 და §30; *Wettstein v. Switzerland*, §42). სადაც რთულია მოსამართლის სუბიექტური მიუკერძოებლობის შესახებ პრეზუმფციის საწინააღმდეგო მტკიცებულების მოპოვება, ობიექტური მიუკერძოებლობის მოთხოვნები მნიშვნელოვან გარანტიას წარმოადგენს (*Pullar v. the United Kingdom*, §32).

ამასთან, ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრაქტიკის მიხედვით, მხარეთა თანასწორობა მოითხოვს, მხარეთა შორის სამართლიანი ბალანსის არსებობას, რათა თითოეულ მხარეს ეძლეოდეს გონივრული შესაძლებლობა, დაასაბუთოს საკუთარი პოზიცია ისეთ პირობებში, რომლებიც მას მოწინააღმდეგე მხარესთან შედარებით არსებითად წამგებიან მდგომარეობაში არ ჩააყენებენ (*SCHULER-ZGRAGGEN v. SWITZERLAND*, §§50-52).

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის მიერ 1985 წელს შემუშავებული დოკუმენტის, „სასამართლოს დამოუკიდებლობის ძირითადი პრინციპების“ მეორე მუხლი ითვალისწინებს შემდეგ პირობას: სასამართლომ მის წინაშე წარდგენილი საქმეები უნდა გადაწყვიტოს მიუკერძოებლად, ფაქტებზე დაყრდნობით და კანონის შესაბამისად, ნებისმიერი მხრიდან და ნებისმიერი მიზნით ყოველგვარი შეზღუდვის, შეუსაბამო ზეგავლენის, იძულების, ზეწოლის, დაშინების ან პირდაპირი თუ არაპირდაპირი ჩარევის გარეშე.

აღსანიშნავია, რომ სასამართლოში სამოქალაქო საქმეები განიხილება მხარეთა თანასწორობისა და შეჯიბრებითობის პრინციპების დაცვით. კერძოდ, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-4 მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, მხარეები სარგებლობენ თანაბარი უფლებებითა და შესაძლებლობებით, დაასაბუთონ თავიანთი მოთხოვნები, უარყონ ან გააქარწყლონ მეორე მხარის მიერ წამოყენებული მოთხოვნები, მოსაზრებები თუ მტკიცებულებები. მხარეები თვითონვე განსაზღვრავენ, თუ რომელი ფაქტები უნდა დაედოს საფუძვლად მათ მოთხოვნებს ან რომელი მტკიცებულებებით უნდა იქნეს დადასტურებული ეს ფაქტები. ამავე კოდექსის მე-5 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, მართლმსაჯულებას სამოქალაქო საქმეებზე ახორციელებს მხოლოდ სასამართლო კანონისა და სასამართლოს წინაშე ყველა პირის თანასწორობის საწყისებზე.

საჩივრის ავტორის განცხადებით, მოსამართლეები გასცდნენ მხარის მოთხოვნის ფარგლებს და მტკიცების ტვირთი არასწორად გაანაწილეს. აღსანიშნავია, რომ საქმის მასალების შესწავლის შედეგად, დადასტურდა, რომ სააპელაციო სასამართლომ გადაწყვეტილება მიიღო მხარის მოთხოვნის შესაბამისად. მტკიცების ტვირთის არასწორად განაწილებასთან დაკავშირებით კი გასათვალისწინებელია, რომ საპროცესო კანონმდებლობის თანახმად, სადავო საბუთის „ხელწერილის“ ნამდვილობის მტკიცების ტვირთი მის წარმდგენ მხარეს -- -- ეკისრებოდა. რაც მხარემ ვერ უზრუნველყო, შესაბამისად, სასამართლომ დაადგინა, რომ აღნიშნული მტკიცებულების საფუძველზე გადაწყვეტილების გამოტანა შეუძლებელი იყო.

აღსანიშნავია, რომ მოცემულ საქმეზე ჩატარდა 1 სასამართლო სხდომა, სადაც მოსამართლე თანაბარ შესაძლებლობას აძლევდა ყველა მხარეს გამოეთქვათ თავისი მოსაზრებები საქმესთან დაკავშირებით. მოცემულ საქმეზე აუდიო ოქმის მოსმენის შედეგად, შეჯიბრებითობის პრინციპის დარღვევის, რომელიმე მხარისადმი რაიმე უპირატესობის მინიჭების, შეურაცხყოფის რეაგირების გარეშე დატოვების, მოსამართლის შესაძლო ტენდენციურობის ან რაიმე სახის მიკერძოების ფაქტები არ გამოვლენილა.

5. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მიერ გადაწყვეტილების მიღების სამართლებრივი საფუძველები:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹² მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო იღებს დასაბუთებულ გადაწყვეტილებას მოსამართლის მიმართ დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის შესახებ, თუ დისციპლინური

საქმის გამოკვლევის შედეგად მოსამართლის მიერ ამ კანონით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ფაქტი ან ბრალეული ჩადენა არ დადასტურდა.

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 50-ე მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, სადისციპლინო საკითხზე გადაწყვეტილება მიღებულად ითვლება, თუ მას ფარული კენჭისყრით მხარს დაუჭერს საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს სრული შემადგენლობის უმრავლესობა.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ, დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ საჩივარზე შესაბამისი გარემოებების შესწავლისა და გამოკვლევისას დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების შეფასების შედეგად, მიიჩნია, რომ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების ერთობლიობა, დასაბუთებული ვარაუდის სტანდარტის შესაბამისად, არ ქმნის საკმარის ფაქტობრივ (მტკიცებულებით) საფუძველს ვარაუდისათვის, რომ მოსამართლე -- -- ჩაიდინა „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტის „ა.ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომა. შესაბამისად, 2023 წლის 30 იანვრის სადისციპლინო სხდომაზე ჩატარებული ფარული კენჭისყრის შედეგად (სადისციპლინო სხდომაზე დამსწრე საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს 10 წევრთაგან 9 ხმით), მიიჩნია, რომ მოსამართლე -- -- მიმართ უნდა შეწყდეს დისციპლინური სამართალწარმოება.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ იხელმძღვანელა „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 50-ე მუხლით და 75¹² მუხლის მეორე პუნქტით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა :

დისციპლინურ საქმეზე №49/20 შეწყდეს დისციპლინური სამართალწარმოება მოსამართლე -- -- მიმართ.

ნიკოლოზ მარსაგიშვილი

საქართველოს იუსტიციის
უმაღლესი საბჭოს მდივანი